

Hartfalen: zoethout

79

Bron	Bewijs	Effect
ref. 1 Harada T et al. Congestive heart failure caused by digitalis toxicity in an elderly man taking a licorice-containing Chinese herbal laxative. Cardiology 2002;98:218.	casus n=1	Een 84-jarige patiënt met atriumfibrilleren gebruikte furosemide 80 mg/dag en digoxine 0,125 mg/dag. Wegens obstipatie heeft patient een Chinese kruidenlaxans ingenomen met samenstelling 400 mg zoethout en 1600 mg rabarber, 3 keer per dag gedurende 7 dagen. Hij kreeg last van vermoeidheid, eetlustverlies en oedeem. Onderzoek wees uit dat er sprake was van pseudo-aldosteronisme. Zoethout heeft een mineralo-corticoïde werking. Ouderen zijn gevoeliger voor digoxine-intoxicatie vanwege afname van de nierfunctie. Gecombineerd met gebruik van zoethoutproducten is de kans op intoxicatie groter.
ref. 2 de Klerk GJ et al. Hypokalaemia and hypertension associated with use of licorice flavored chewing gum. BMJ 1997;314:731-2.	casus n=1	Een 35 jarige vrouw wordt opgenomen met hypokaliëmie (2,2 mmol/l). Ze gebruikte anticonceptiva en chloorthiazide 2x daags 500 mg tegen oedeem. Bloeddruk was 140/80 mm Hg. Stoppen van chloorthiazide en start van KCl 3x daags 600 mg gaf geen verbetering. Bij verder navraag kwam naar voren dat ze 3 pakjes Ben Bits Cool Mint per dag gebruikt. Een pakje komt overeen met 160 mg zoethout. 3 weken na staken van de kauwgum was haar oedeem verdwenen en bloeddruk en kaliumspiegel genormaliseerd.

Opmerkingen:

- Werkgroep KNMP/SHB 15-11-2017: bij inname van een grote hoeveelheid zoethout (al vanaf >1000 mg/dag) kan pseudo-hyperaldosteronisme optreden. In Nederland wordt zoethout alleen als hulpstof verwerkt in verschillende preparaten zoals hoestdrank. Bij gebruik van hoestdrank kan de totale inname van zoethout ongeveer 2 gram per dag zijn. Dit is minder dan in een aantal casus die zijn beschreven.
- Projectgroep: Op basis van de literatuur is er onvoldoende onderbouwing. Op theoretische gronden is dit een contra-indicatie als de hoeveelheid zoethout in hoestdrank voldoende hoog is om de bloeddruk te verhogen. Dit geeft namelijk een risico op natriumretentie en oedeem. De hoeveelheid zoethoutextract in hoestdrank is echter onvoldoende om bij therapeutisch gebruik tot bijwerkingen te leiden. Het Formulierium der Nederlandse Apothekers 2009 vermeldt dat bij een dosis ruw zoethoutextract van 3 gram en hoger bijwerkingen op kunnen treden. Hoestdrank bevat maximaal 22,1 mg/ml zoethoutwortel(extract), hetgeen bij een maximale dagdosis van 90 ml leidt tot een maximale inname van 2 g per dag.

Datum literatuursearch: 22-11-2010.

Risicofactoren	-
Incidentie	-

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	nee	nee	15-11-2017